

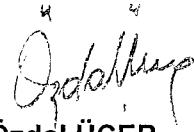


T.B.M.M.
BARIŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 4347
Tarih: 25.11.2013

35014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan** tarafından Anayasa'nın 98. Maddesi ve Meclis İçtüzüğü'nün 96 ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını dilerim.


Özdal ÜÇER
Van Milletvekili

Van Havalimanı 1943 yılında hizmete açılmış ve DHMİ Genel Müdürlüğü tarafından işletilen sivil kategorideki ilk havalimanlarından biridir. Ancak aradan geçen 70 yıla rağmen hala hak ettiği öneme kavuşturulmuş değildir.

Dünya'nın 1 numaralı Havayolu Şirketi olmakla övünen Türk Hava Yolları Van Havalimanından yurtiçine direk uçuşlarını sadece Ankara, İstanbul'a yapmaktadır. Hem nüfusu hem de sosyal ve kültürel özellikleri dikkate alındığında yoğun gidiş-gelişlerin yaşandığı Van ilinde yolcuların aktarmalı seferlerle seyahat etmeleri, bu metropole iktidarın verdiği değer göstergesidir. Özellikle Trabzon, Samsun, Adana, Gaziantep, Diyarbakır, İzmir ve Antalya'ya aktarmalı uçuşların yapılması ciddi ekonomik külfetlere sebep olmakta, bu durum; Türkiye'nin yıllardır değişmeyen bir gerçeği olan bölgesel hizmet ayrımcılığı politikalarına önemli bir örnek teşkil etmektedir. Oysa yukarıda saydığımız illere yoğun talepler bulunmaktadır. Bu taleplerin görmezden gelinmesi yapılan ayrımcılığın boyutunu gözler önüne sermektedir.

Aynı ayrımcılık anlayışı sadece yurtiçi seferler açısından değil yurtdışı seferler açısından da geçerlidir. Yine yurtdışı seferlerinin hepsi ya Ankara ya da İstanbul aktarmalı yapılmaktadır. Bu ise turistik amaçlı yurtdışı gelişlerin gerçekleşmesine engel olmaktadır. Yine il'den turistik bölgelere direk uçuşların olmaması da yabancı turistlerin Van'a gelmesini engelleyen bir başka husustur. Bu durum birden fazla turistik bölgeyi ziyaret etmek isteyen yabancılar için Van'ı bir seçenek olmaktan çıkarmaktadır.

Benzer engelleme yerli turistler için de söz konusudur. Bilindiği üzere Van'da turizm dönemi (deniz turizminin yoğun olarak yaşandığı sahil bölgelerinin aksine) sadece 3 aylık bir dönem kapsamamaktadır. Kültürel-doğal güzellikleri ve tarihsel mekanları ile Van ili, yılın 12 ayında da ziyaret edilebilecek nadir yerlerdendir. Ancak hem yurtiçinden hem yurtdışından birçok turist, aktarmalı uçuşların eziyeti yüzünden Van'a gelmekten vazgeçmektedir. Böyle bir potansiyelin heba edilmesi aynı zamanda Van ekonomisinin de kaybı niteliğindedir. Ayrıca

35014

direk uçuşların olmaması iş gezisi niteliğindeki organizasyonların gerçekleşmesine de engeldir. Birçok şirketin çalışanlarını yılın belirli aralıklarında eğitim seminerlerine tabi tuttuğu; yine meslek odaları ve sivil toplum örgütlerinin konferanslar düzenlediği; bunun için de turistik bölgelerdeki otelleri seçtikleri bilinen bir gerçektir. Oysa aktarmalı seferler, Van'ı bu tür organizasyonlarda bir seçenek olmaktan çıkarmaktadır.

Şunun da bilinmesi gerekir ki, özellikle sahil illerine direk uçuşların konulmaması Van halkının bu bölgelere turistik amaçlı gidişini önemli ölçüde kısıtlamakta; hem insanların dinlenmek için çıktıkları tatillerini (aktarmalı uçuşlardan dolayı) çileli hale getirmekte hem de tatil maliyetini arttırmaktadır.

Bir başka sorun ise Van'ın Gümrük Bölgesi ilan edilmemesi hususudur. Bakanlar Kurulu'nun 24.02.1993 tarih ve 93/4138 sayılı kararına göre; Van Havalimanı'nın giriş-çıkış Hudut Kapısı olmasına karar verilmiştir. Oysa Van İli hem tarihsel hem de coğrafi konumu bakımından önemli bir yere sahip iken Van Havalimanı sadece yolcu transferi işlevini görmektedir, gümrük kapısı olma özelliğine kavuşturulmamaktadır. Türkiye'de birçok havalimanında ya Serbest Gümrük Bölgesi Müdürlüğü ya da Gümrük Bölgesi Müdürlüğü bulunmaktadır. Diğer havalimanlarının gümrük bölgesi haline getirilmeleri o ilin gelişimine büyük katkılar sağlar iken Van İli bundan mahrum bırakılmaktadır. Konuyla ilgili; yurtdışı seferler hususunda yolcu talebi olmadığı ifade edilmekte; söz konusu talep eksikliği nedeniyle Van'a direk uçuşların konulmaması Van Havalimanı'nın Gümrük Bölgesi ilan edilmemesinin gerekçesi olarak gösterilmektedir. Oysa belirli merkezlerden seferler konulmasının talebi arttıracığı aşikardır. Gümrük bölgesi ilan edilmemesi neticesinde pasaport giriş-çıkış işlemleri yapılamamaktadır. Bu ise yurtdışından giriş ve çıkışların Van Havalimanı üzerinden gerçekleşmemesine neden olmaktadır. Havalimanı'nın Gümrük Bölgesi ilan edilmesinin seyahatleri ne kadar kolaylaştıracağı bu kadar bariz iken, bunun inatla gerçekleştirilmemesi, söz konusu yaklaşımın bilinçli bir politikanın ürünü olduğunu açık bir şekilde göstermektedir.

Bir Büyükşehir olan Van'ın nüfus popülasyonu bile tek başına direk seferleri zorunlu kılmakta iken; Van Havalimanı çevre illere ve bu illerin ilçelerine de hizmet vermektedir. Başta Hakkari ve ilçeleri olmak üzere, Bitlis, Muş ve Ağrı'nın ilçelerinde yaşayan yurttaşların havalimanını yoğun bir şekilde kullanıldığı bilinmektedir. Bu açıdan bakıldığında Van Havalimanı bir Bölge Havalimanı konumundadır. Dolayısıyla "direk uçuşların talep azlığından kaynaklandığı" iddiası sırf bu açıdan bile anlamını yitirmektedir.

Ayrıca: Vanlı olup da başka şehirlere yerleşen kişilerin şehirlerine gidiş gelişleri zorlaştırılarak Van'dan kopmaları amaçlanmakta; Vanlıların diğer merkezlere gidişlerinin önü kesilerek yalnızlaştırılmaları hedeflenmekte; ve yine yerli ve yabancı turistlerin Van'a gelmeleri engellenerek Van'ın bir dünya kenti olmasının önüne geçilmek istenmektedir. Yaşanan bu fiili durum kişilerin seyahat özgürlüğüne de getirilen bir kısıtlamadır. Oysa Anayasa ile güvence altına alınan "sosyal devlet" ilkesi gereğince devlet, insanların seyahat etmelerini sağlayacak ve kolaylaştıracak önlemler almakla yükümlüdür.

Bu değerlendirmelere baktığımızda: Van'ın (diğer her konuda olduğu gibi) ciddi bölgesel hizmet ayrımcılığına maruz bırakıldığı ve yürütülen bu izolasyon politikası ile şehrin gelişiminin engellenmeye çalışıldığı kanaati oluşmaktadır.

Bu bağlamda;

350/4

1-Van-Trabzon, Trabzon-Van seferleri haftanın belirli günleri aktarmasız olarak düzenlenecek midir? Düzenlenmeyecekse gerekçesi nedir?

2-Van-Samsun, Samsun-Van seferleri haftanın belirli günleri aktarmasız olarak düzenlenecek midir? Düzenlenmeyecekse gerekçesi nedir?

3-Van-Adana, Adana-Van seferleri haftanın belirli günleri aktarmasız olarak düzenlenecek midir? Düzenlenmeyecekse gerekçesi nedir?

4-Van-Gaziantep, Gaziantep-Van seferleri haftanın belirli günleri aktarmasız olarak düzenlenecek midir? Düzenlenmeyecekse gerekçesi nedir?

5-Van-Diyarbakır, Diyarbakır-Van seferleri haftanın belirli günleri aktarmasız olarak düzenlenecek midir? Düzenlenmeyecekse gerekçesi nedir?

6-Van-İzmir, İzmir-Van seferleri haftanın belirli günleri aktarmasız olarak düzenlenecek midir? Düzenlenmeyecekse gerekçesi nedir?

7-Van-Antalya, Antalya-Van seferleri haftanın belirli günleri aktarmasız olarak düzenlenecek midir? Düzenlenmeyecekse gerekçesi nedir?

8-Var olan yurtdışı gidiş-dönüş seferleri (her bir havalimanı ayrı ayrı belirtilmek üzere) haftanın belirli günleri aktarmasız olarak düzenlenecek midir? Düzenlenmeyecekse gerekçesi nedir?

9-Henüz sefer düzenlenmeyen (yurtiçi-yurtdışı) başka merkezlerden seferler düzenlenmesi düşünülmekte midir? Düşünüyor ise seferler direk olarak mı yoksa aktarmalı olarak mı düzenlenecektir? Aktarmalı ise gerekçesi nedir?

10-Van Havalimanı neden bu güne kadar Gümrük Bölgesi ilan edilmemiştir? Yakın zamanda Gümrük Bölgesi ilan edilmesi düşünülmekte midir?